

Nr 135.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer; given Stockholms slott den 10 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—6:o hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler uppkomna frågor om understöd, att utgå å allmänna indragningsstaten, åt efterlevande till i det följande angivna, i statens tjänst anställda personer och anför därvid:

Justitiedepartementet.

1:o.

F. d. vaktkonstapeln vid straffängelset i Stockholm Viktor Bohlins änka Alida Bohlin, född Landin. Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Bohlin var född den 6 augusti 1853 och avled den 6 juli 1932; att han den 10 juli 1876 inträdde i fångvårdens tjänst såsom extra ordi-

narie vaktkonstapel vid straffängelset i Stockholm och den 19 december 1882 konstituerades till vaktkonstapel å ordinarie stat;

att han med utgången av april månad 1919, således efter en tjänstetid av mer än 42 år, beviljades avsked med åtnjutande av en årlig pension å 1,000 kronor;

att han icke var delägare i civilstatens änke- och pupillkassa;

att Bohlin vid sin död efterlämnade — förutom änkan, vilken är född den 5 augusti 1868 — två i ett tidigare äktenskap födda döttrar samt två i det senare äktenskapet födda söner, Erik Viktor Konrad, född år 1908, och Kurt Lennart, född år 1912;

att behållningen i boet efter Bohlin uppgick till omkring 3,700 kronor;

att änkefru Bohlin enligt för henne utfärdat läkarintyg är på grund av sjukdom för framtiden oförmögen att försörja sig själv;

samt att änkefru Bohlin icke äger några som helst tillgångar utöver dem, som ingå i bouppteckningen efter mannen.

Änkefru Bohlin har anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Fångvårdsstyrelsen har tillstyrkt utverkande åt änkefru Bohlin av pension till skäligt belopp samt därvid överlämnat från direktören vid centralfängelset å Långholmen Sven Axi införskaffad utredning, varav inhämtas, att makarna Bohlins äldste son innehar anställning såsom brev- bärare med en avlöning för månad av 226 kronor, dyrtidstillägg inberäknat, och att den yngre sonen nyligen antagits till brevbäraraspirant med en månatlig avlöning av 160 kronor.

Statskontoret har anfört i huvudsak följande:

I likhet med fångvårdsstyrelsen ansåge statskontoret skäl föreligga, att änkan Bohlin erhöles något understöd av statsmedel. Riksdagen hade i liknande fall vid upprepade tillfällen beviljat ekonomisk hjälp åt änkor efter bevakningsmän, vilka icke varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa.

Vad nu förevarande ärende beträffade kunde det möjligen ifrågasättas, huruvida icke pensionen med hänsyn därtill att åtminstone en av sönerna syntes kunna i någon mån bidraga till moderns försörjning borde bestämmas till något lägre belopp än 384 kronor, som hittills plägat beviljas i liknande fall. Med avseende emellertid å övriga i ärendet förekommande omständigheter, särskilt mannens långvariga anställning i statens tjänst, ansåge statskontoret sig dock icke böra föreslå någon nedsättning av pensionsbeloppet.

Statskontoret har alltså hemställt, att pension måtte tillerkännas änkefru Bohlin till belopp av 384 kronor för år.

*Departements-
chefen.*

I anslutning till vad ämbetsverken föreslagit hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. vaktkonstapeln vid straffängelset i Stockholm Viktor Bohlins änka Alida Bohlin, född Landin, må från och med den 1 augusti 1932 under sin återstå-

ende livstid, så länge hon förblir änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

Socialdepartementet.

2:o.

Landskanslisten i Malmöhus län Nils Vilhelm Berlitz' änka Hulda Sofia Berlitz, född Andersson, och minderåriga barn. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Berlitz var född den 18 november 1892 och avled den 14 februari 1932;

att han tjänstgjorde såsom biträde å livsmedelsfiskalens i Malmödi-striktet expedition under tiden 18 mars 1918—30 april 1919;

att han från och med den 1 maj 1919 intill sin död tjänstgjorde å landskansliet i Malmöhus län;

att han den 30 juli 1926 förordnades att från och med den 1 augusti 1926 tills vidare uppehålla befattning såsom landskanslist och den 12 februari 1932, således två dagar före sin död, konstituerades och förordnades att vara ordinarie landskanslist;

att bouppteckningen efter Berlitz utvisar en behållning i boet av omkring 13,000 kronor;

att Berlitz — förutom änkan, vilken är född den 1 februari 1898 — efterlämnade två minderåriga barn, Rut Elisabet, född den 18 juli 1918, och Uno Gerhard, född den 11 april 1923;

samt att, när Berlitz enligt bestämmelserna i reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa kunnat vinna delaktighet i kassan först från och med månaden näst efter tillträdet av den ordinarie befattningen, änkan och barnen icke äro berättigade till pension från kassan.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har gjort framställning om beredande av pension åt Berlitz' änka och barn med samma belopp, som skulle hava tillkommit dem, därest Berlitz vid sin död varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, och har länsstyrelsen därvid anfört, bland annat, följande:

Det framstode såsom uppenbart obilligt, om icke Berlitz' änka och makarnas barn skulle komma i åtnjutande av den pension, som skulle hava tillkommit dem, därest Berlitz varit att anse såsom delägare i kassan. Länsstyrelsen ville härutinnan framhålla, att den tanke på en eventuell indragning av vissa tjänster inom landsstaten, som föranlett, att Berlitz icke konstituerats till ordinarie landskanslist redan från och med den 1 augusti 1926, sedermera ej av statsmakterna fullföljts samt att, därest Kungl. Maj:ts cirkulär den 29 januari 1932, varigenom förordnats om återbesättande av dels vissa landsfiskalstjänster och dels vissa ordinarie tjänster hos länsstyrelsen, kommit länsstyrelsen tillhanda å så-

dan tid, att länsstyrelsen kunnat utfärda konstitutorial redan före utgången av januari månad, detta skulle hava medfört, att Berlitz' änka och barn blivit berättigade till pension.

Styrelsen över civilstatens änke- och pupillkassa har anfört:

Jämlikt § 2 i gällande reglemente för civilstatens änke- och pupillkassa vore ordinarie innehavare av landskanslisttjänst förpliktad till delaktighet i kassan. På sätt i § 3, första stycket, i samma reglemente stadgades, inträdde emellertid delaktigheten för den, som blivit ordinarie innehavare av tjänst, varmed vore förenad skyldighet att ingå såsom delägare i kassan, först från och med den första kalendermånad, vid vars början tjänsten innehades. Då Berlitz, som konstituerats till landskanslist den 12 februari 1932 och som dessförinnan icke innehåft med delaktighet i kassan förenad tjänst, avlidit redan den 14 i sagda månad, hade han vid sin död icke varit delägare i kassan. Vid sådant förhållande vore hans änka och barn icke berättigade till pension från kassan.

Därest Berlitz vid sin död varit delaktig i kassan för den landskanslisttjänst, han innehade, skulle hans delaktighetsbelopp utgjort 840 kronor. Därvid skulle hans änka och barn varit berättigade att från och med mars 1932 åtnjuta pension från kassan. Pensionens årliga belopp skulle på grund av bestämmelserna i § 9 b) i kassans reglemente utgjort 1,260 kronor, motsvarande delaktighetsbeloppet, förhöjt med femtio procent för de båda barnen. Därtill skulle hava kommit av kassans fullmäktige särskilt beslutad pensionsförhöjning med tio procent jämte dyrtidstillägg av statsmedel.

Statskontoret har, med överlämnande av en av änkefru Berlitz hos statskontoret gjord ansökning om pension, anfört följande:

Berlitz' efterlämnade änka och barn vore visserligen icke alldeles utan tillgångar, men med hänsyn till den mindre goda ekonomiska ställningen i dödsboet ävensom därtill att, oaktat Berlitz vid dödsfallet varit ordinarie innehavare av tjänst, med vilken följde skyldighet att bliva delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, hans efterlämnade familj likväl icke författningsenligt kunde komma i åtnjutande av pension från kassan, finge det anses billigt, att någon hjälp av statsmedel utverkades till familjens uppehälle och barnens uppfostran. Under ganska likartade förhållanden hade 1918 års riksdag i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 48 medgivit, att tillförordnade andre länsnotarien J. G. Söderströms änka och minderåriga dotter finge åtnjuta pensioner å 500 respektive 200 kronor. Beträffande de belopp, som i nu förevarande fall kunde ifrågakomma, ville statskontoret erinra om 1931 års riksdags beslut om pension åt änkor och barn efter docenterna J. E. Sköld och A. F. Söderström till belopp av 600 kronor åt änkorna och 384 kronor åt varje minderårigt barn (riksd. skr. nr 204, p. 8 och 9). Statskontoret föreställde sig, att motsvarande pension och uppfostringsbidrag borde beredas änkan Berlitz och hennes två minderåriga barn.

Statskontoret har sålunda hemställt, att Berlitz' änka och barn måtte från och med den 1 mars 1932 få åtnjuta, änkan en årlig pension å 600 kronor under återstående livstiden, så länge hon levde ogift, och vartdera

barnet ett årligt uppfostringsbidrag å 384 kronor intill utgången av det kalenderår, under vilket barnet uppnådde 18 års ålder.

De i förevarande ärende åberopade särskilda omständigheterna hava *Departements-*
chefen. synts mig vara av den beskaffenhet, att den gjorda framställningen bör, så långt möjligt är, vinna tillmötesgående. Med hänsyn till hittillsvarande praxis vid behandling av ärenden rörande beviljande av änkepension i fall, där författningsenlig rätt till pension icke föreligger, har jag dock icke ansett mig kunna förordna, att pension beredes Berlitz' änka, vilken endast är 35 år gammal och, såvitt handlingarna utvisa, är fullt arbetsför. Däremot förordar jag, att uppfostringsbidrag tillerkännas makarna Berlitz' minderåriga barn i enlighet med statskontorets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att vartdera av avlidne landskanslisten Nils Wilhelm Berlitz' och hans efterlämnade änka Hulda Sofia Berlitz', född Andersson, minderåriga barn Rut Elisabet och Uno Gerhard må från och med den 1 mars 1932 till och med utgången av det kalenderår, varunder barnet uppnår 18 års ålder, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt uppfostringsbidrag å 384 kronor.

3:o.

Extra länsnotarien i Södermanlands län Ernst Erik Vilhelm Dahlströms änka Walda Ingegerd Gudmarsdotter Dahlström, född Hogner, och minderåriga barn. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Dahlström var född den 24 augusti 1894 och avled den 21 augusti 1932;

att han efter år 1920 avlagd juris kandidatexamen tjänstgjorde i domsaga samt under åren 1922 och 1923 förvaltade häradshövdingämbete under sammanlagt 2 månader 10 dagar, under vilken tid han förrättade två lagtima ting, 7 urtima ting och 2 allmänna tingssammanträden;

att han från och med den 1 oktober 1923 till sin död tjänstgjorde såsom extra länsnotarie i Södermanlands län, varunder han innehade förordnande såsom landssekreterare omkring 1 1/2 månad, såsom länsassessor å landskansliet omkring 7 månader, såsom länsnotarie med föredragningskyldighet omkring 3 år 10 månader och såsom landsfogde omkring 2 1/2 månad;

att han vid sitt frånfalle var placerad i 19:e lönegraden 20:e löneklassen i gällande löneplan för extra ordinarie tjänstemän vid allmänna civilförvaltningen;

att han såsom närmaste anhöriga efterlämnade änkan, vilken är född den 17 april 1900, samt barnen Kerstin Ingegerd, född den 14 juli 1927, och Per Erik Gudmar, född den 17 december 1928;

att bouppteckningen efter Dahlström utvisar en behållning av omkring 13,000 kronor;

samt att änkefru Dahlström sedan år 1925 varit anställd såsom skrivbiträde å pastorsexpeditionen i Nyköpings västra församling.

Änkefru Dahlström har med instämmande av den för barnen förordnade gode mannen anhållit om vidtagande av åtgärd för beredande av pension åt henne och uppfostringsbidrag åt barnen till belopp, som Kungl. Maj:t kunde finna skäligt.

Länsstyrelsen i Södermanlands län, som tillstyrkt den gjorda ansökningen, har därvid anfört, bland annat, följande:

Dahlström hade varit en i alldeles ovanlig grad såväl skicklig och begåvad som samvetsgrann och arbetsam tjänsteman. Att han detta oaktat vid sin bortgång icke vunnit ordinarie anställning, syntes hava haft sin grund i ogynnsamma befordringsförhållanden, vilka icke kunnat förutses av honom, då han år 1923 sökte och erhöll anställning hos länsstyrelsen. Den ordinarie länsnotarien hos länsstyrelsen hade nämligen icke sökt befordran till högre tjänst inom annat län, ehuru sådan med hänsyn till hans meriter utan tvivel kunnat erhållas.

Till jämförelse ville länsstyrelsen framhålla, att — såvitt av tillgängliga matriklar och kalendrar kunnat utrönas — länsnotarierna i riket till ett antal av 32 erhållit ordinarie anställning i statens tjänst vid en medelålder av omkring 35 år samt att 21 av nämnda länsnotarier (beträffande de övriga hade upplysning härutinnan icke kunnat inhämtas) befordrats till ordinarie tjänst efter i medeltal 7 års anställning i statstjänst. Dahlström däremot hade icke vunnit ordinarie anställning, ehuru han varit nära 38 år gammal och varit anställd i statens tjänst närmare 12 år.

1918 års riksdag hade med bifall till av Kungl. Maj:t i proposition nr 48 framlagt förslag medgivit understöd i ett fall, som företedde stor likhet med det nu föreliggande. I berörda fall, som gällt understöd åt tillförordnade andre länsnotarien J. G. Söderströms änka och dotter, hade väl boets behållning i någon mån understigit behållningen i nu förevarande fall, men denna skillnad syntes tilliullo uppvägas därav, att Dahlström efterlämnat, förutom maka, två minderåriga barn samt sin till arbete oförmögna moder, som varit av honom helt försörjd alltsedan han tillträdde befattningen såsom extra länsnotarie.

Statskontoret har anfört i huvudsak följande:

På grund av vad handlingarna innehölle och med hänsyn särskilt till de av länsstyrelsen i ärendet meddelade upplysningarna om Dahlström och hans anställnings- och befordringsförhållanden ansåge sig statskontoret kunna tillstyrka, att pension åt Dahlströms änka och uppfostringsbidrag åt makarna Dahlströms två barn utverkades genom framställning till riksdagen. I det av länsstyrelsen åberopade ärendet angående understöd åt andre länsnotarien J. G. Söderströms efterlevande hade riksdagen beviljat pension å 500 kronor åt änkan och uppfostringsbidrag å 200 kronor åt makarnas minderåriga dotter. Med avseende härå syntes understöden i förevarande fall böra utgöra, änkepensionen 720 kronor och uppfostringsbidraget för vartdera barnet 300 kronor.

I anslutning härtill har statskontoret hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Dahlströms änka samt makarnas två barn finge från och med den 1 september 1932 å allmänna indragningsstaten åtnjuta, änkan en årlig pension å 720 kronor under återstående livstiden, så länge hon förbleve änka, samt vartdera barnet ett årligt uppfostringsbidrag å 300 kronor intill utgången av det kalenderår, under vilket barnet uppnådde 18 års ålder.

Enär Dahlströms änka, vilken endast är 32 år gammal, såvitt handlingarna utvisa är fullt arbetsför, anser jag mig i anslutning till hittillsvarande praxis icke kunna tillstyrka, att pension beredes henne. Däremot biträder jag förslaget, att årligt uppfostringsbidrag utverkas åt makarna Dahlströms barn. Med den ställning, jag intagit i fråga om änkepension i detta fall, anser jag mig böra förorda, att uppfostringsbidraget, som av statskontoret föreslagits till 300 kronor, höjes till 384 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att vartdera av avlidne extra länsnotarien Ernst Erik Vilhelm Dahlströms och hans efterlämnade änka Walda Ingegerd Gudmarsdotter Dahlströms, född Hogner, minderåriga barn Kerstin Ingegerd och Per Erik Gudmar må från och med den 1 september 1932 till och med utgången av det kalenderår, varunder barnet uppnår 18 års ålder, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt uppfostringsbidrag å 384 kronor.

Departements-
chefen.

Jordbruksdepartementet.

4:o.

Domänintendenten Bengt Reinhold Wolfframs änka Alma Matilda Louise Wolffram, född Asplund. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Wolffram var född den 13 maj 1864 och avled den 4 juli 1932;

att han under åren 1908—1931 uppehöll domänintendentsbefattningen i Västmanlands län och därvid tillika hade att utföra utarrenderings- och besiktningsförrättningar samt ombudsmannaskap vid syner å kronans jordbruksdomäner i Gävleborgs och Kopparbergs län;

att han i nyssnämnda egenskap åtnjöt arvode, vilket från och med år 1919 utgick med 3,800 kronor för år;

att Wolffram såsom närmaste anhöriga efterlämnade — förutom änkan, född den 17 mars 1872 — myndiga barnen Bengt Harald Ludvig Wolffram och Brita Lovisa Ulrika Hamilton, född Wolffram;

att bouppteckningen efter Wolffram utvisar en behållning av omkring 5,700 kronor;

att Wolfframs änka icke äger några som helst tillgångar utöver dem, som ingå i bouppteckningen;

att sonen, vilken är omkring 31 år gammal, för sitt uppehälle hittills varit hänvisad till understöd av anhöriga och för närvarande vistas i Frankrike för utbildning inom vin- och spirituosa-branschen;

samt att änkefru Wolffram icke heller kan påräkna något bidrag till sitt uppehälle av dottern, vilken är gift och bosatt i New York.

I enlighet med av Kungl. Maj:t i proposition nr 67, p. 18, framlagt förslag beviljade 1932 års riksdag (riksd. skr. nr 227, p. 67) domänintendenten Wolffram en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp av 2,448 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1932.

Änkefru Wolffram har gjort framställning om erhållande av pension och därvid framhållit, att hon på grund av försvagad hälsa vore ur stånd att bereda sig nödtorftig försörjning.

Domänstyrelsen, som tillstyrkt pension åt änkefru Wolffram, har ansett pensionen böra bestämmas till ett belopp av 600 kronor för år, och har styrelsen därvid anfört i huvudsak följande:

Domänintendenten Wolfframs anställning i statstjänst hade icke varit av den beskaffenhet att han kunnat genom inbetalning till någon av staten understödd kassa bereda sin änka något bidrag till uppehållet. För beräkning av änkepensionen syntes emellertid i tillämpliga delar böra följas de för civilstatens änke- och pupillkassa gällande grunder. Enär Wolffram tillerkänts en pension av 2,448 kronor, syntes detta belopp kunna anses utgöra domänintendents pensionsunderlag. Enligt förenämnda grunder skulle änkepensionen uppgå till 27 $\frac{1}{2}$ procent av pensionsunderlaget eller i avjämnat tal 670 kronor, vartill komme ett pensionstillägg av 10 procent, d. v. s. 67 kronor, eller sammanlagt 737 kronor. Med hänsyn emellertid till att Wolffram icke erlagt några avgifter för familjepensionering, syntes det styrelsen uppenbart, att sagda pensionsbelopp, 737 kronor, borde något reduceras. Det vore visserligen vanskligt att rättvist bedöma, i vilken utsträckning en sådan reduktion borde företagas, men styrelsen förmenade, att man träffade det lämpliga reduktionstalet, därest man toge i betraktande den pension, som 1917 års riksdag (riksd. skr. nr 10, p. 91) i enlighet med av Kungl. Maj:t framlagt förslag (prop. nr 290) beviljat domänintendenten M. F. Rodhes änka. Hennes pension hade fastställts till 500 kronor, och kunde Rodhes pensionsunderlag anses hava utgjort 2,000 kronor, till vilket belopp pensioner åt domänintendenter vid sagda tidpunkt pläгат fastställas. Därest pensionen åt änkefru Wolffram bestämdes i samma förhållande till det för Wolffram beräknade pensionsunderlaget, syntes densamma böra fastställas till i avjämnat tal 600 kronor.

Statskontoret har anfört följande:

Med hänsyn till föreliggande omständigheter och då riksdagen förut under liknande förhållanden beviljat pension åt domänintendents änka,

såsom exempelvis år 1912 åt domänintendenten H. J. Ljungbäcks änka och år 1917 åt domänintendenten M. F. Rodhes änka, båda gångerna till belopp av 500 kronor årligen, ansåge statskontoret goda skäl föreligga att utverka sådan förmån jämväl åt Wolfframs änka. På grund därav och då det av domänstyrelsen föreslagna beloppet, 600 kronor, såsom nyreglerad pension utan annan tilläggsförmån än dyrtidstillägg efter de mindre gynnsamma grunderna motsvarade en äldre änkepension å 500 kronor, tillstyrkte statskontoret, att åtgärd vidtoges i enlighet med domänstyrelsens förslag.

Lika med ämbetsverken anser jag, att änkefru Wolffram bör komma i *Departements-* åtnjutande av pension av statsmedel. *chefen.*

Det av ämbetsverken ifrågasatta pensionsbeloppet finner jag väl lågt. Såsom i förevarande fall skäligen pension anser jag mig böra förorda ett belopp av 804 kronor. Jag vill härvid hänvisa till att jag under punkt 6:o i det följande föreslår pension med enahanda belopp åt änkan efter skeppsmättningskontrollören Wessberg.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att domänintendenten Bengt Reinhold Wolfframs änka Alma Matilda Louise Wolffram, född Asplund, må från och med den 1 augusti 1932 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 804 kronor.

5:o.

Domänintendenten Sven Nilsson Linders' änka Alfrida Josefina Linders, född Gudmundsson. Av utredningen i ärendet inhämtas,

att Linders var född den 14 februari 1873 och avled den 16 december 1932;

att han sedan ingången av år 1918 till sin död eller under en tid av närmare 15 år med undantag för vissa tider, under vilka han innehade statsrådsämbete, uppehöll domänintendentsbefattningen i Malmöhus län;

att han i egenskap av domänintendent åtnjöt arvode, vilket från och med år 1919 utgick med 4,500 kronor för år;

att Linders vid sin död efterlämnade — förutom änkan, född den 22 maj 1877 — tre döttrar, nämligen Margit Gunhild, född år 1904 och till yrket bokbindare, Ingar Linnéa, född år 1905 och gift med en godsinspektör, samt Emmy Valborg, född år 1907 och till yrket musiklärarinna, ävensom två söner, nämligen lantbruksbiträdet Sven Gudmund, född den 25 februari 1912, och studeranden Matts August, född den 13 april 1915;

samt att bouppteckningen efter Linders utvisar en behållning i boet av omkring 9,200 kronor.

Av ett av kyrkoherden i Brågarps och Nevitshögs församlingar samt ordföranden i Nevitshögs sockens kommunalnämnd utfärdat intyg inhämtas vidare, att dottern Margit Gunhild på grund av sjukdom endast delvis kan försörja sig själv, att dottern Emmy Valborg, ehuru examinerad musikdirektör, icke lyckats vinna fast anställning och genom privatlektioner endast till en del kan förtjäna sitt uppehälle, att sonen Matts August vårdas å Kronprinsessan Viktorias kustsanatorium å Vejbyslätt samt att de två övriga barnen icke vunnit sådan ekonomisk ställning, att de kunna bidra till moderns eller syskonens försörjning.

Änkefru Linders har hos Kungl. Maj:t anhållit, att pension måtte beredas henne.

Domänstyrelsen har, under åberopande av vad styrelsen anfört i tidigare utlåtande angående pension åt domänintendenten Wolfframs änka, hemställt om utverkande av pension åt änkefru Linders till belopp av 600 kronor.

Statskontoret har anslutit sig till domänstyrelsens hemställan.

*Departements-
chefen.*

Det synes även mig skäligt, att pension av statsmedel beredes änkefru Linders. På grund av i ärendet upplysta förhållanden och i anslutning till vad jag anfört under nästföregående punkt vill jag förorda, att pensionen bestämmes till 804 kronor. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen megiva,

att domänintendenten Sven Nilsson Linders' änka Alfrida Josefina Linders, född Gudmundsson, må från och med den 1 januari 1933 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 804 kronor.

Handelsdepartementet.

6:o.

Skeppsmättningskontrollören Fredrik Mauritz Wessbergs änka Anna Josefina Wessberg, född Sjögren. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Wessberg var född den 8 februari 1858 och avled den 25 september 1932;

att han under nedannämnda tider innehåft statsanställning, nämligen 1 september 1887—1 december 1888 såsom fartygsritare vid flottans varv i Karlskrona, 20 maj 1890—31 mars 1896 såsom fartygskonstruktör vid samma varv och 1 april 1896—25 september 1932 såsom skeppsmättningskontrollör i Sundsvalls kontrolldistrikt;

att han därjämte från ingången av år 1909 intill sin död tjänstgjort så-

som föreståndare för sjökarteverkets (tidigare nautisk-meteorologiska byråns) kontrollstation i Sundsvall;

att hans arvode såsom skeppsmättningskontrollör utgjort 5,000 kronor för år jämte dyrtidstillägg samt att han i egenskap av föreståndare för sjökarteverkets kontrollstation uppburit arvode med 600 kronor för år jämte dyrtidstillägg ävensom del i avgifter för verkställda undersökningar av lanternor och nautiska instrument;

att Wessberg vid sin död efterlämnade — förutom änkan, född den 10 juli 1855 — en son, förste amanuensen Folke Carl Mauritz Wessberg, och en dotter, handarbetslärarinnan Märta Anna Sofia Wessberg;

att bouppteckningen efter Wessberg utvisar en brist i boet å omkring 1,900 kronor;

samt att Wessbergs änka enligt för henne utfärdat läkarintyg på grund av ålderdomssvaghet med avsevärd synnedsättning ävensom njursjukdom är i behov av ständig tillsyn och vård.

Kommerskollegium har, med föranledande av en av änkefru Wessberg hos kollegium gjord framställning, hos Kungl. Maj:t hemställt om utverkande av pension åt änkefru Wessberg, och har kollegium — under hänvisning till vissa tidigare av Kungl. Maj:t och riksdagen behandlade ärenden rörande beviljande av änkepension (prop. nr 17/1929, p. 2, och 148/1930, p. 6; riksd. skr. nr 217/1929, p. 35, och 371/1930, p. 6) — föreslagit, att pensionen i förevarande fall måtte bestämmas till 900 kronor för år.

Statskontoret har anslutit sig till kommerskollegii hemställan.

Med hänsyn till föreliggande omständigheter tillstyrker jag, att pension av statsmedel utverkas åt änkefru Wessberg. Det av ämbetsverken ifrågasatta pensionsbeloppet synes mig emellertid väl högt och torde skäligen böra reduceras till 804 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

*Departements-
chefen.*

att skeppsmättningskontrollören Fredrik Mauritz Wessbergs änka Anna Josefina Wessberg, född Sjögren, må från och med den 1 oktober 1932 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 804 kronor.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o—6:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:

Hjalmar Ekengren.

